

DEMOGRĀFISKĀ SLODZE

Demogrāfiskā slodze ir darbības vecumu nerasniegušo un pārsniegušo personu skaita attiecība pret personu skaitu darbības vecumā. Demogrāfiskās slodzes līmeni var izteikt uz 1 000 darbības iedzīvotāju. Darbības vecumu nosaka likums. Statistikā, aprēķinot demogrāfisko slodzi, iedzīvotāju vecums tiek noteikts pilnos gados. Darbības vecums šobrīd ir no 15 līdz 62 gadiem.

Demogrāfiskā slodze

Parāda proporcionālo sadalījumu starp tiem, kuri ir

**darbības
vecumā**

**un pārējo sabiedrības
daļu (bērniem,
senioriem)**

Demogrāfiskās slodzes līmenis tiek lietots, analizējot proporcionālo sadalījumu starp tiem, kuri ir darbības vecumā un lielākoties ir vai varētu būt ekonomiski aktīvi, un pārējo sabiedrības daļu (bērniem un pensionāriem), kurus uztur iedzīvotāji darbības vecumā.

Demogrāfisko slodzi var izteikt:

- uz 1 000 darbībasvecākiem iedzīvotājiem;

Darbībasvecumu nosaka likums.

Šobrīd tas ir no 15 līdz 62 gadiem.

Kaut arī oficiāli demogrāfiskā slodze tiek aprēķināta uz 1000 darbībasvecākiem, lai būtu vieglāk izprast un apjaust proporcijas, demogrāfisko slodzi var izteikt arī uz 10 darbībasvecākiem. Tādējādi varam iztēloties, - ja Latvijā būtu tikai 16 iedzīvotāji, 10 personām būtu jāstrādā, lai nopelnītu sev un vēl sešām, kuras vēl nevar vai vairs nevar strādāt.

6,2 kā tas veidojas?

bērni

sadalījums
pēc
dzimuma
aptuveni
vienāds

vecāka gadagājuma

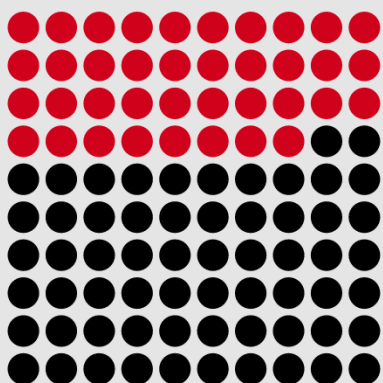

sieviešu 2 x
vairāk nekā vīriešu

Demogrāfisko slodzi veido gan tie iedzīvotāji, kuri vēl nav sasnieguši darbspējas vecumu, gan tie, kuri darbspējas vecumu pārsnieguši. Latvijā šobrīd nedaudz lielāku daļu veido iedzīvotāji, kas darbspējas vecumu pārsnieguši. Vecāka gadagājuma iedzīvotāju vidū sieviešu ir aptuveni divas reizes vairāk nekā vīriešu.

Demogrāfiskā slodze Latvijā 2018. gadā

621

uz 1000
darbspējīgo

tai skaitā

256

Līdz darbspējas
vecumam (bērni)

365

Virs darbspējas
vecuma (seniori)

Demogrāfiskās slodzes līmenis gada sākumā
uz 1 000 personu darbības vecumā

	Demogrāfiskā slodze, pavisam	līdz darbības vecumam	virs darbības vecuma
1990	771	403	368
1991	772	404	368
1992	792	409	383
1993	764	377	387
1994	770	374	396
1995	772	370	402
1996	747	358	389
1997	744	349	395
1998	740	338	402
1999	708	319	389
2000	698	305	393
2001	656	288	368
2002	646	275	371
2003	606	258	348
2004	597	248	349
2005	574	236	338
2006	565	227	338
2007	546	219	327
2008	541	216	325
2009	533	216	317
2010	545	219	326
2011	558	221	337
2012	572	225	347
2013	583	229	354
2014	598	235	363
2015	613	242	371
2016	625	248	377
2017	608	250	358
2018	621	256	365

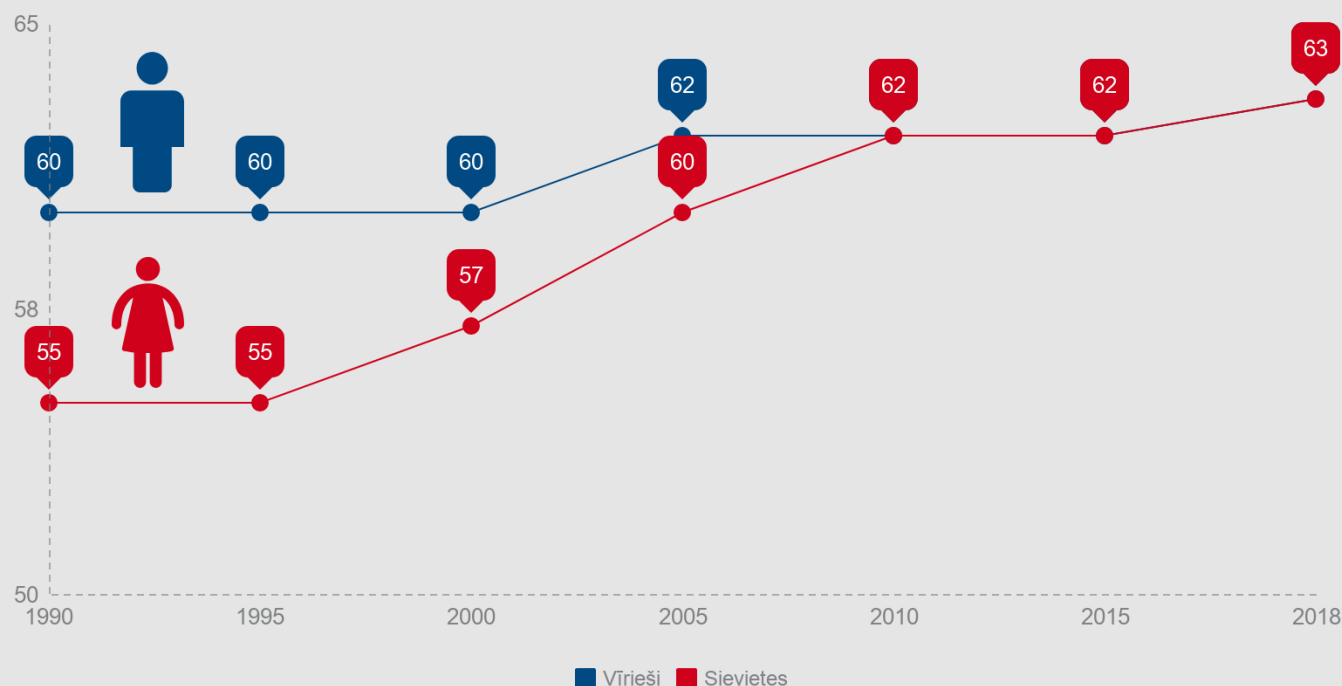
Izmantotie avoti: CSP datubāze. Tabulas kods datubāzē IRG020. Demogrāfiskās slodzes līmenis statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados gada sākumā.

csb.gov.lv/meklet - meklētājā ievadiet tabulas kodu vai nosaukumu.

CSP datubāzē varat atrast demogrāfiskās slodzes līmeni savai pilsētai vai novadam.

csb.gov.lv/skoleniem

Pensionēšanās vecums

Pensionēšanās vecums vēl arvien tiek pakāpeniski paaugstināts, un 2025. gadā gan vīriešiem, gan sievietēm tas būs 65 gadi. 2018. gada sākumā pensionēšanās vecums bija 63 gadi un trīs mēneši.

Pastāvīgo iedzīvotāju galvenās vecuma grupas – līdz darbības vecumam, darbības vecumā un virs darbības vecuma – tiek aprēķinātas atbilstoši attiecīgo gadu normatīvajos aktos noteiktajam darbības un pensijas vecumam.

Darbspējas vecums pilnos gados

	Līdz darbības	Darbspējas		Virš darbības (pensijas vecums)	
		sievietes	vīrieši	sievietes	vīrieši
1990 - 1992	0-15	16-54	16-59	55+	60+
1993 - 1995	0-14	15-54	15-59	55+	60+
1996 - 1998	0-14	15-55	15-59	56+	60+
1999 - 2000	0-14	15-56	15-59	57+	60+
2001 - 2002	0-14	15-57	15-60	58+	61+
2003 - 2004	0-14	15-58	15-61	59+	62+
2005 - 2006	0-14	15-59	15-61	60+	62+
2007 - 2008	0-14	15-60	15-61	61+	62+
2009 - 2016	0-14	15-61	15-61	62+	62+
2017 - 2018	0-14	15-62	15-62	63+	63+